

Handläggare
Kultur- och fritidsförvaltningen
Tomas Olausson
Enhetschef Tyresö fritidsgårdar
0857829741
Tomas.olausson@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2023-10-27

Sida
1 (8)
Diarienummer
2023/KFN 0126 10

Mottagare
Kultur- och fritidsnämnden

Redovisning av nämnduppdrag om att utreda hur verksamheten kan ta del av projektpengar från den Europeiska unionen

Kultur- och fritidsförvaltningens förslag till beslut till kultur- och fritidsnämnden

- Slutredovisningen av uppdraget godkänns.

Kultur- och fritidsförvaltningen

Inger Lundin
Förvaltningschef

Sammanfattning

Kultur- och fritidsförvaltningen har ett uppdrag om att utreda hur verksamheten kan ta del av projektpengar från den Europeiska unionen. Kultur- och fritidsförvaltningen redovisar nämnduppdraget i tjänsteskrivelsen nedan. Utredningens slutsats är att det finns pengar att söka men det kräver egna insatser.

Kultur- och fritidsförvaltningen föreslår att kultur- och fritidsnämnden godkänner slutredovisningen av nämnduppdraget

Beskrivning av ärendet

I nämndplan 2023 fick förvaltningen ett uppdrag att utreda hur kommunen mer riktat kan arbeta med att ta del av projektpengar från den Europeiska unionen.

Erasmus+ är EU:s program för internationellt samarbete och utbyte inom bland annat utbildning. Erasmus+ gör det möjligt för kultur- och fritidsförvaltningen att söka bidrag för att utveckla och stärka kompetensen och verksamheten tillsammans med kollegor från andra länder som också deltar i Erasmus+.

Vilka kan söka pengar?

- offentliga myndigheter och organisationer som arbetar med utbildningsfrågor
- förskolor, grundskolor och gymnasieskolor samt alla skolformer som omfattas av skollagen
- organisationer inom vuxenutbildning och vuxnas allmänna lärande
- universitet, högskolor och yrkeshögskolor
- yrkesutbildningar
- företag och branschorganisationer.

Till vad kan man söka pengar, vilka fokusområden finns?

Inkludering och mångfald

Alla individer - oavsett förutsättningar - ska kunna delta och utvecklas genom Erasmus+. Ett mål med Erasmus+ är att fler personer med begränsade möjligheter eller underrepresenterade grupper ska delta i internationella utbyten. Möten mellan personer från olika bakgrunder och med olika förutsättningar är en viktig del. Förutom att bidra till ökad utbildningskvalitet ger ett internationellt utbyte nya perspektiv och nya kunskaper som kan bidra till ökad sammanhållning i samhället. Genom ett partnerskapsprojekt kan ni också samarbeta med organisationer i andra länder för att på olika sätt bidra till inkludering och mångfald.

Grön hållbarhet

Miljömässigt hållbara projekt är en av Erasmus+ fyra prioriteringar för programperioden från 2021.

Att bekämpa klimatförändringarna och bidra till en långsiktigt hållbar utveckling är målet för Parisavtalet och Agenda 2030, vilka ligger till grund för EU-kommissionens hållbarhetsarbete. För Erasmus+ programperiod 2021-2027 är en av nyheterna att alla projekt ska vara miljömässigt hållbara. Det betyder att du som är projektägare genomgående ska tänka grönt när din organisation planerar och genomför projektet. Och att det finns ekonomiska incitament för gröna och hållbara resor.

Digitalisering

En av de horisontella prioriteringarna inom Erasmus+ handlar om den digitala omställningen och att utveckla digitala kompetenser. Europeiska kommissionen har tagit fram en handlingsplan för digital utbildning som sträcker sig över samma tidsperiod som det nya Erasmus+ programmet, 2021 till 2027.

De två huvudprioriteringarna är att skapa kapacitet att utnyttja tillgängliga digitala undervisningsmetoder inom hela utbildningssektorn och att sprida digital kompetens i hela samhället.

Digital kompetens innebär att vara förtrogen med digitala tjänster och att utifrån sina förutsättningar kunna använda olika verktyg. Det handlar om att använda mobil och dator för att göra saker vi brukar göra, men på ett digitalt sätt också helt nya saker. Det handlar också om att kunna hantera den förändring som digitaliseringen innebär i alla delar av livet utan alltför stor svårighet.

Aktivt medborgarskap

Ett av Erasmus+ prioriterade mål är att i högre grad få EU:s medborgare till att aktivt engagera sig i samhällsfrågor och politiska beslut, såväl på lokal som på EU-nivå. Dessutom ska programmet bidra till att öka kunskapen om Europeiska unionen i medlemsländerna.

Att öka medborgarnas kunskaper om EU redan från tidig ålder anses vara avgörande för unionens framtid. Förutom formell utbildning kan icke-formellt lärande bidra till att öka allmänhetens kunskap om EU och främja en känsla av tillhörighet inom medlemsländerna.

Erasmus+ stödjer aktivt medborgarskap och livslångt lärande

Programmet främjar utveckling av social och interkulturell kompetens, kritiskt tänkande och mediekunskap. Projekt som ger deltagare möjlighet att genom formellt eller icke-formellt lärande engagera sig i frågor som rör demokrati, samhälle och aktivt medborgarskap uppmuntras. Fokus ligger på att öka medvetenheten om och förståelsen för Europeiska unionen, särskilt när det gäller gemensamma värderingar, principerna om enhet och mångfald samt EU:s sociala, kulturella och historiska arv.

Ungas delaktighet och samhällsengagemang

På ungdomsområdet har en strategi för ungdomars delaktighet tagits fram. Strategin ska stödja användningen av programmet som ett medel att främja ungas engagemang i demokratifrågor och i frågor som rör civilsamhället.

Strategin syftar till att förbättra kvaliteten på ungdomars deltagande i programmet och kompletterar viktiga dokument rörande EU:s ungdomspolitik, såsom EU:s ungdomsstrategi och EU:s ungdomsmål. I praktiken handlar det om att öka ungdomars deltagande i var och en av programinsatserna genom utbyte av sakkunskap, rekommendationer, verktyg och praktisk vägledning.

Exempel på ansökan

Exempel på ett område där tex. Fritidsgårdarna, biblioteket, kulturskolan skulle kunna söka bidrag:

”Europeisk Ungdom Tillsammans (Delområde 3)

Projekt inom Europeisk ungdom tillsammans syftar till att bygga upp nätverk för att främja regionala partnerskap som ska drivas i nära samarbete med ungdomar runt om i Europa (EU-medlemsstater och tredjeländer som är associerade till programmet). Nätverken bör anordna utbyten, främja utbildning (t.ex. för ungdomsledare) och ge ungdomar möjlighet att själva upprätta gemensamma projekt. Allt detta kan ske i form av både fysiska och webbaserade verksamheter.

Insatsens mål

Projekt inom Europeisk ungdom tillsammans syftar till att skapa nätverk som främjar regionala partnerskap, och gör det möjligt för ungdomar i hela Europa att inrätta gemensamma projekt, organisera utbyten och främja utbildning (t.ex. för ungdomsledare) genom både fysiska och webbaserade verksamheter. Insatsen kommer att stödja transnationella partnerskap för ungdomsorganisationer, från gräsrotsnivå till storskaliga partnerskap, som syftar till att stärka den europeiska dimensionen av deras verksamhet, bland annat hur man kan leva bättre tillsammans och bidra till att utforma hållbara framtida levnadssätt, i linje med den europeiska gröna given och det nya europeiska Bauhaus-initiativet 1 .

Viktiga tematiska prioriteringar är att arbeta med och främja EU:s ungdomsmål och EU:s ungdomsstrategi 2019–2027 i allmänhet 2 . EU:s ungdomsmål finns också med i kommissionens ordförande Ursula von der Leyens politiska riktlinjer 3 . Projektförslag kan också behandla temaområdena för konferensen om Europas framtid. Valet till Europaparlamentet 2024 är relevant inom ramen för denna åtgärd.

Ungdomar och ungdomsorganisationer är nyckelaktörer i återhämtningen från covid-19-pandemin. Ungdomsnätverk bör överväga sätt att skapa solidaritet och inkludering och hur man kan förbättra livskvaliteten efter

pandemin, vilket sammanfaller med utmaningarna avseende digital kompetens och hållbara gröna livsstilar 4 .

Särskilda mål

Syftet med denna insats är att särskilt stödja följande:

Främjande och utveckling av ett mer transnationellt strukturerat samarbete, såväl online som offline, mellan olika ungdomsorganisationer för att bygga upp eller stärka partnerskap som inriktas på solidaritet och inkluderande demokratiskt samarbete för alla mot bakgrund av bakslagen för de socioekonomiska strukturerna och i linje med EU:s ungdomsstrategi, EU:s ungdomsmål och ungdomsdialogen.

Genomförande av EU:s ramverk och initiativ, såsom den europeiska planeringsterminens landspecifika rekommendationer 5 , i den mån de är relevanta för ungdomsområdet.

Ungdomsorganisationer som är involverade i initiativ för att uppmuntra unga att delta i den demokratiska processen och i sambället genom att anordna utbildningar, lyfta fram gemensamma drag bland unga européer och uppmuntra diskussion och debatt om deras relation till EU och EU:s värden och demokratiska grunder. Detta inbegriper anordnande av evenemang inför valet till Europaparlamentet 2024.

Främjande av deltagandet av underrepresenterade grupper av ungdomar i politiken, i ungdomsorganisationer och i andra civilsambällesorganisationer genom att engagera utsatta och socioekonomiskt missgynnade ungdomar.

Nya sätt att stärka ungdomsorganisationer i hanteringen av efterdyningarna av covid-19-pandemin genom att stödja innovativa sätt att samarbeta samt skapa, utveckla och förvalta nätverk. Detta kan omfatta åtgärder för att stärka samverkan mellan ungdomsorganisationer i ett digitalt sammanhang genom metoder och organisationsmodeller för icke-formellt lärande, bland annat alternativa former av utbyten och ömsesidigt stöd.

Förstärkning av den europeiska dimensionen av ungdomsorganisationernas verksamhet, inbegripet aktiviteter avseende hur man bättre kan leva tillsammans efter pandemin och som bidrar till att utforma hållbara framtida gränsöverskridande levnadssätt.

Verksamhet

Insatsen inriktas på icke-statliga (ideella) organisationer och offentliga organ. Sökande organisationer ska föreslå projekt som kan samla ungdomar

i partnerskap som omfattar olika länder och regioner inom EU-medlemsstaterna och tredjeländerna som är associerade till programmet.”

Detta är bara ett kort utdrag från MUCF (myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor), där de redogör för vilken typ av projekt man ville se under 2023 med genomförande under 2024 och redovisa under 2025 då projektlängden bör vara 24 mån, för att se hela underlaget se *bilaga 1*.

Hur kan man då starta ett projekt inom ramen för just detta exempel?

Antingen så har man kontakt med eller fått kontakt med en organisation i ett annat land som uppfyller kriterierna för att vara med i projektet. Denna (bilateralt) eller dessa (multilateralt) ”partners” kan man då söka tillsammans med för att få till ett utbytesprojekt där man för att öka sina chanser till bidrag ska få med så många som möjligt av fokusområdena.

Om man inte har eller känner till organisationer så kan man med hjälp av MUCF att delta på ett contact making seminar (CMS) där olika organisationer träffas för att skapa kontakter och förhoppningsvis bilda nätverk. Dessa anordnas regelbundet för olika typer av organisationer. Om man som verksamhet skulle vilja skapa kontakt med liknande organisationer men inte hittar några CMS så kan man även här få hjälp med att skapa ett sådant CMS på hemmaplan i Sverige.

MUCF är den myndighet som beslutar och fördelar projektpengar för ungdomsverksamhet i Sverige. De hjälper gärna till och stöttar organisationer som ansöker, detta kräver ju dock egen insats från verksamheten då det kan vara framförallt tidskrävande att hitta partners och att utforma tillsammans med dem ett hållbart och framgångsrikt projekt. Finns det då något som kan göra detta lättare?

Svaret är ja och det kallas för Ackreditering. Vad är då det?

”Erasmusackrediteringar är ett verktyg för organisationer som vill skapa gränsöverskridande utbyte och samarbete och som planerar att regelbundet genomföra mobilitetsverksamheter i utbildningssyfte.

Erasmusackrediteringen på ungdomsområdet ger förenklad tillgång till finansieringsmöjligheter för programområde 1 – Mobilitet i utbildningssyfte på ungdomsområdet.

Sökande ska fastställa sina långsiktiga mål och planer vad gäller den verksamhet som ska stödjas med Erasmus+-medel, förväntade fördelar och sin strategi för projektförvaltning. Erasmusackreditering på

ungdomsområdet bekräftar att sökanden har lämpliga och ändamålsenliga processer och har vidtagit åtgärder för att genomföra den mobilitetsverksamhet med utbildning av hög kvalitet som planerats och att använda dem för att gynna ungdomar. Ackrediteringen tilldelas för hela programperioden fram till 2027.”

Detta kräver att man har en långsiktigplan för sina ungdomsutbyten och kräver mer jobb vid första tillfället, i ackrediteringen ska mobilitetsprojekt genomföras med samma kvalitet som vid enstaka projekt för att man ska få bidrag, skillnaden är att ansökan blir lättare då man redan är godkänd som organisation. För att se hela förklaringen på vad ackrediteringen innebär se bilaga 2 och bilaga 3 sid 134.

Att bli ackrediterad kräver då också resurser från verksamheterna. När Haninge kommun fick sin fritidsgårdsverksamhet ackrediterad så avsatte man en heltidstjänst för uppdraget från start 2022 till projektets slut 2027, han jobbar med ansökningarna och med att genomföra projekten tillsammans med personal från fritidsgårdarna och ungdomar. I Tyresö kommun finns det en ackreditering för projekt under delområde Erasmus+ Jean Monnet som riktar sig till utbildning och utbildande personal framförallt inom skola och lärosäten. De har en arbetsgrupp som består av fyra medarbetare på barn- och utbildnings förvaltningen som jobbar med dessa projekt.

Finns det andra EU-medel att söka?

Inom Erasmus+ finns det ytterligare ett område där det för kultur- och fritidsförvaltningen kan finnas chans att söka medel och då framförallt under område 2 Samarbetspartnerskap bilaga 3 sid 231.

”Det främsta målet för samarbetspartnerskap är att ge organisationer möjlighet att förbättra sin verksamhet och göra den mer relevant, att utveckla och förstärka sina partnernetverk, att öka deras möjligheter att arbeta tillsammans på transnationell nivå, främja internationalisering av deras verksamhet samt utbyta eller utveckla ny praxis och nya metoder och utbyta och jämföra idéer.

De syftar till att stödja utvecklingen, överföringen och tillämpningen av innovativa metoder samt genomförande av gemensamma initiativ för att främja samarbete, ömsesidigt lärande och erfarenhetsutbyte på europeisk nivå. Resultaten ska vara möjliga att återanvända, överföra och utvidga, och ska om möjligt ha en tydlig ämnesövergripande dimension.

De projekt som väljs ut förväntas utbyta resultaten av sina verksamheter på lokal, regional, nationell och transnationell nivå.”

För alla enheter inom kultur- och fritidsförvaltningen kan det vara av fördel att man är uppdaterad på tillväxtverket där man kan söka bidrag för olika projekt på kommunal nivå.

Exempel på områden där man kan söka bidrag är:

- Social hållbarhet
- Miljö och klimat
- Digitalisering
- Service
- Samhällsplanering

[Tillväxtverket - Tillväxtverket \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se) här finns det både guider verktyg och inspiration för att söka olika bidrag till sina olika projekt. Tillväxtverket riktar sig mycket mot landsbygdskommuner och företag, men ger även bidrag till kommuner i storstadsregioner. Om man går in på [Projektbanken - Nationella projekt \(tillvaxtverket.se\)](https://www.tillvaxtverket.se) så kan man se vilka kommuner/organisationer/företag som har fått bidrag tidigare och till vad, där kan man hitta en hel del inspiration. Men tillväxtverket jobbar med utlysningar av bidrag som är riktade så, det gäller att vara uppdaterad eller prenumerera på deras nyhetsbrev.

Sammanfattningsvis så kan man säga att det finns bidrag att söka men att det kräver resurser i framförallt arbetstid hos förvaltningen eller hos den enskilda verksamheten. Jag har i denna utredning mest lagt kraft och fokus på MUCF och de bidrag man kan söka via dem för det ligger närmast min egen verksamhet, men jag har även tittat på tillväxtverket för att se framförallt vad vi som kommunala verksamheter kan söka bidrag för som inte berör ungdomarna bara utan alla kommuninvånare.

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

En prövning av barnets bästa har genomförts och återfinns i bilaga 4.